

Vodeći stručni skup o rasvjetnoj tehnici

NOVI ZAKON VEĆ UTJEČE NA PROJEKTE RASVJETE

Na ovogodišnjoj, već 7. po redu Konferenciji o energetski učinkovitoj rasvjeti prikazani su neki od najzanimljivijih ostvarenih projekata u proteklih godinu dana, ali i trendovi koji proizlaze iz zakonodavnog okvira i novih zahtjeva za energetskom učinkovitošću i zaštitom okoliša i koji pokazuju smjer u kojem će se rasvjetna tehnika kretati u narednim godinama.

Novi Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (NN 14/2019) koji je donesen u veljači i na snagu je stupio 1. travnja ove godine uvelike je promijenio dosadašnji način projektiranja i izvođenja radova, barem kada je riječ o projektima javne i druge rasvjete na otvorenim prostorima. Naime, sva nova rasvjetna tijela koja se primjenjuju u takvim projektima moraju imati najvišu temperaturu boje svjetla od 3000 K umjesto 4000 K, što je do sada bilo uobičajeno. To je svakako bio jedan od glavnih naglasaka i jedna od ključnih tema rasprava na 7. konferenciji o energetski učinkovitoj rasvjeti koja je 21. studenoga ove godine održana u Kongresnom centru 'Antunović' u Zagrebu.

Vodeći skup iz područja rasvjetne tehnike, koji organiziraju tvrtka ENERGETIKA MARKETING i Hrvatska stručno-znanstvena udruga za energetiku, strojarske tehnologije i obnovljive izvore energije (HESO) tako je ponovno bio mjesto okupljanja svih koji u svojem svakodnevnom radu dolaze u doticaj s problematikom rasvjete.

NOVA PRAVILA

U skladu sa spomenutim Zakonom, u roku od pet mjeseci trebala bi biti donesena tri prateća pravilnika kako bi Zakon mogao biti primjenjiv u praksi. To je najavio Mario Stipetić, dipl. ing., načelnik Sektora za zaštitu zraka, tla i mora u Upravi za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i od svjetlosnog onečišćenja Ministarstva energetike i zaštite okoliša. Tako bi se prvi

prijedlog pravilnika pred nadležnim povjerenstvom mogao naći vrlo brzo, a u javnoj se raspravi očekuje potkraj prosinca ove ili u siječnju 2020. godine.

Ipak, već se sada objavljuju natječaji u kojima se traže stroži kriteriji za rasvjetna tijela, što revoltira proizvođače opreme i ponuđače rješenja jer oni smatraju da nema velike razlike između niže i više temperature boje svjetla i da njezino sniženje ne bi smjelo biti linearno, već longitudinalno i to ovisno o potrebama i lokaciji. No, kao što je u pozdravnom govoru istaknuo prof. dr. sc. Slavko Krajcar, dipl. ing., novi predsjednik Hrvatskog društva za rasvjetu, rasvjetna struka i ekološke udruge nisu na suprotnim stranama, jer su i svjetlo i tamno nebo potrebe građana.

► Glavne teme okruglog stola bile su rasvjeta i svjetlosno onečišćenje, izvođenje projekata i nova rješenja u rasvjetnoj tehnici

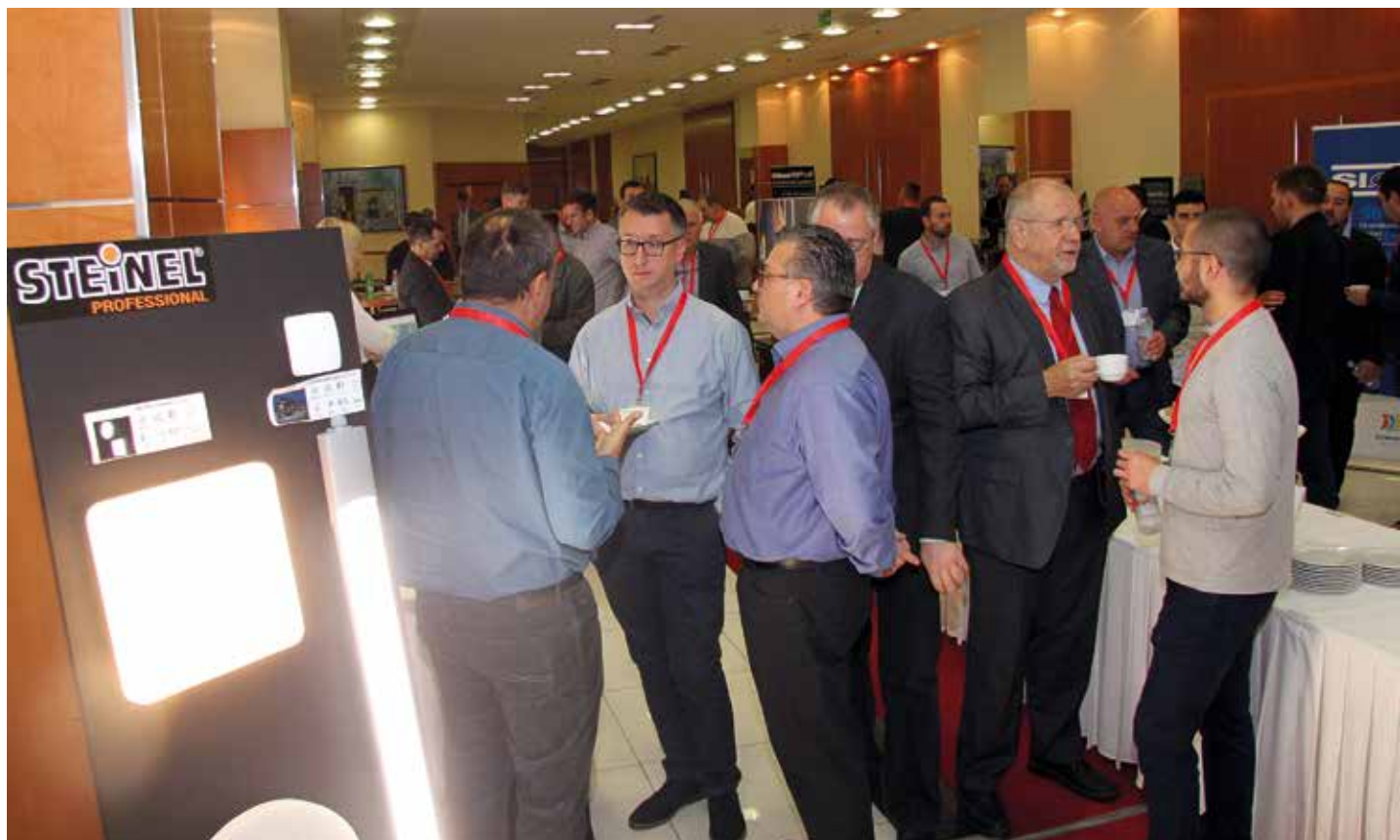

Zbog toga je u takvim slučajevima (kao i inače!) nužan dijalog znanosti, struke i građana kako bi se postigao optimum.

Naime, Boris Štromar, dipl. ing. iz Građanske inicijative 'Ekorasvjeta' naglasio je da niža temperatura boje svjetla ima i nešto manji udio plave svjetlosti, što je optimalno, no i dalje zabrinjava sveprisutna tendencija

► ▲ Na izložbenim prostorima prikazana su nova rješenja, proizvodi i usluge za rasvjetu

postavljanja novih rasvjetnih tijela i tamo gdje nisu potrebna. Zbog toga, kako je napomenuo, promatrajući iz svemira, Zagreb svijetli više od Hong Konga, dok su troškovi za rasvjetu po stanovniku u Hrvatskoj mnogo viši nego u razvijenijim zemljama. Ipak, Zvonko Magić, ing., poznati inovator, poduzetnik i direktor tvrtke Energy Plus ističe da se rezidencijalna rasvjeta lako može prilagoditi novim kriterijima, ali i da je 'previše rasvjete' relativan pojam, pogotovo kada se radi o sigurnosti prometa.

RJEŠENJA 'MADE IN CROATIA'

Ta je inovativna domaća tvrtka na Konferenciji predstavila novi patent: sustav CLSM koji omogućava nadzor i upravljanje rasvjetom i kojim se dobivaju informacije o statusu svakog pojedinog rasvjetnog tijela, njegovoj snazi, ali i o anomalijama (kvarovima, ispadima i sl.). Riječ je o rješenju koje je spremno za primjenu i u postojećim, ali i u budućim projektima pametnih gradova.

Na Konferenciji je bilo riječi i o financiranju projekata modelom ugovaranja energetske usluge (EPC), koji nudi HEP ESCO, dok je Hrvatska banka za obnovu i razvitak predstavila kreditne linije za obnovu sustava jav-

ne rasvjete za jedinice lokalne samouprave s kamatom na razini 0,1 - 0,5%, zahvaljujući čemu je već sklopljeno šest ugovora vrijednih stotine milijuna kuna.

Isto tako, već je u pozdravnom govoru Ivan Oštir, dipl. ing. iz Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja najavio da će u prvom tromjesečju 2020. godine biti raspisan dugoočekivani natječaj za energetska obnova višestambenih zgrada. Uz to, energetska obnova obiteljskih kuća u 2020. godini ne bi trebala biti financirana iz europskih, već iz tzv. nacionalnih sredstava.

BROJNI ZANIMLJIVI PROJEKTI

Predstavljeni su i zanimljivi projekti rasvjete ostvareni na Cresu, dok je Ive Surić, mag. oec. iz Agencije za razvoj zadarske županije Zadra Nova prikazao projekte energetske obnove rasvjete koji se financiraju iz europskih fondova i u kojima sudjeluju gradovi iz Hrvatske, Crne Gore i Bosne i Hercegovine.

Uz to, na stručnim predavanjima i izložbenim prostorima svoja nova rješenja, proizvode i usluge predstavile su i tvrtke Daljinsko upravljanje, PRotOK, Reflecta, SIQ Croatia i Sylvania.

▲ Kao i uvijek, pauze su odlična prigoda za dodatne rasprave i razmjenu mišljenja

ŽIVI LABORATORIJ U KOPRIVNICI

Konačno, sudionici Konferencije imali su prigodu uz stručno vodstvo obići 'Living Lab Koprivnica', jedinstveni projekt u Jugoistočnoj Europi. Kako su tom prigodom pojasnili predstavnici Regionalne energetske agencije Sjever koja vodi taj inovativni projekt, do sada je u ulicama i parkovima koprivničke četvrti Lenišće izvedeno više polja za ispitivanje novih rasvjetnih rješenja, u čemu sudjeluje nekoliko vodećih domaćih i stranih proizvođača. No, to nije sve jer će uskoro u sklopu istog projekta započeti i ispitivanje rješenja za pametne gradove. ■

◀▼ Sudionici Konferencije imali su prigodu pogledati kako u srcu Podravine nastaje pametni grad

Pokrovitelji i suorganizatori 7. konferencije o energetske učinkovitoj rasvjeti bili su:

Pokrovitelji:

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Zagreb

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Zagreb

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Zagreb

Hrvatska gospodarska komora, Zagreb

Glavni suorganizator:

HEP ESCO, Zagreb

Suorganizatori:

Daljinsko upravljanje, Zagreb

Energy Plus, Ludbreg

PRotOK, Zagreb

Reflecta, Lučko

Regionalna energetska agencija Sjever, Koprivnica

SIQ Croatia, Zagreb

Sylvania, Budimpešta, Mađarska

Hvala!